

Forebyggelse og bekæmpelse af kålbrok

Projekt 2587 – beretning 2019

Screening

Hos Axel Månsson, Birkemosegård og Tinggård er der udtaget jordprøver til analyse for forekomst af kålbroksporere på i alt 24 arealer efter følgende protokol:

- Prøven udtages fra et areal på max 2 ha. Det markeres på et kort, hvor prøven er udtaget.
- Hvis der er mindre, våde områder i marken, så undgå at tage stik heri, men tag evt. en prøve for sig selv fra området, så en høj forekomst af smitte i det våde område ikke "forplumrer" billedet for den omkringliggende mark
- For hvert område tages en jordprøve i W-form som består af ca 25 stik, dvs ca 6 stik pr. "side" i W'et
- Stikkene tages i 10-15 cm dybde.
- Der skal være min 800 g jord pr. jordprøve
- Prøven kommer i en pose, der er mærket med dato, initialer for avler, marknummer og områdebogstav, fx 081019TG23-0A (prøve fra område A, mark 23-0 hos Tinggård d. 8. oktober 2019)

Prøverne er udtaget d. 29/10-25/11 2019, og herefter sendt til analyse hos Eurofins i England:

ASMD department
Eurofins Agrosience Services Limited,
Slade Lane, Wilson
Derbyshire,
DE73 8AG
United Kingdom

Arealerne er af avler inddelt i følgende kategorier:

- A) Areal, hvor der har været skadestab pga kålbrok
- B) Areal, hvor der ikke har været skadestab pga kålbrok (evt. små, økonomisk ubetydelige angreb)
- C) Ukendt areal

Herunder ses sammenstilling af avlerens vurdering, det senest målte Rt og analyseresultater ang. kålbroksporere

JB	Kålbrokshistorik	Rt	Sporer pr g jord	Lab. vurdering	Avlers vurdering
6-7	Én gang i 2011. Ingen brok i kål 2018 og 2019	6,8	22883	M	A
6-7	Økonomisk ubetydelige pletter	7	2007	L	B
6-7	Økonomisk ubetydelige pletter	7	5796	M	B
6-7	Økonomisk ubetydelige pletter	7	<LOQ	-	B
6-7	Kålbrok overalt i 2019 Lavt niveau	6,3	23437855	H	A
6-7	Kålbrok overalt i 2019 Højt niveau	6,3	14894054	H	A
6-7	Nej. Brassica på arealet 2 gange de sidste 15-20 år	6,2	11803	M	B
6-7	Nej, aldrig. Kål på arealet i 2016 og 2017	6,8	87699	M	B

7		?	93713	M	A
7		?	16947964	H	A
7		?	14200	M	B
7		?	12201391	H	B
7		?	<LOQ	-	C
7		?	1461119	H	C
7		?	7421724	H	A
7		?	2043953	H	A
1-2	Kålbrot i 2019 og i 2015 i kinakål	6,3	20995423	H	A
1-2	Nej. Brassica på arealet i 2015	6,6	1140	L	C
1-2	Nej. Brassica på arealet i 2015	6,6	2553	L	C
1-2	Ukendt areal. Kartoffler i 2019	5,8	23245	M	C
1-2	Ukendt ift. kålbrot. Spidskål i 2014 u. problemer	6,4	5809	M	C
1-2	Kålbrot i broccoli i 2019	6	407341	H	A
1-2	Nej. Relativt ukendt areal. Spidskål u prob i 2019	6	ND	-	B
1-2	Nej. Relativt ukendt areal. broccoli u prob i 2019	6,8	<LOQ	-	B

Laboratoriets vurdering er lavet ud fra følgende skema:

<5000	Lav risiko – usandsynligt at der kommer mere end 33% angreb
5000-100.000	Medium risiko – sandsynligt at der kommer angreb på 33-66%
>100.000	Høj risiko – Sandsynligt at der kommer angreb på over 66%
<LOQ	Færre sporer, end der kan kvantificeres, <100 sporer pr. g jord
ND	Ingen sporer fundet

Kommentarer

- Alle arealer, som avler har sat i kategori A – ”problemer med kålbrot” – har også fået kategori ”Høj risiko” af laboratoriet, på nær én, som ligger i kategorien ”Medium risiko”. Denne prøve er på 93713 sporer, hvilket er under 7000 sporer fra at være i kategorien ”Høj risiko”.
- Laboratoriernes kategorier spænder meget bredt. Man må lægge mærke til tallet.
- På to arealer, som avler har vurderet i kategori B – ”ingen problemer med kålbrot” – er der målt sporer i hhv. ”Medium risiko” og ”Høj risiko”. Jordstruktur og Rt kan have indføddelse. Dette bør undersøges nærmere.

/ESKO januar 2020

Projektet har fået tilskud fra Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget